

P6_TA(2007)0215

Eesti

Euroopa Parlamendi 24. mai 2007. aasta resolutsioon Eesti kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ELi eesistujariigi 2. mai 2007. aasta avaldust olukorra kohta Eesti saatkonna ees Moskvas;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi presidendi Hans-Gert Pötteringi avaldust ning arutelu olukorra kohta Eestis 9. mai 2007. aasta täiskogu istungil;
 - võttes arvesse nõukogu, komisjoni ja liikmesriikide valitsuste arvukaid toetusavaldusi Eestile;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,
- A. arvestades, et 26. kuni 28. aprillini 2007. aastal panid meeleavaldajad, kes protestisid Eesti valitsuse otsuse vastu paigutada nõukogudeaegne "Tallinna vabastajate monument" Eesti pealinna kesklinnast ümber mõne kilomeetri kaugusel asuvale Kaitseväe kalmistule, kahel ööl Eesti pealinnas ja mõnes Kirde-Eesti piirkonnas toime rea vägivaldaakte, mis algasid meeleavaldajate rünnakutest politsei vastu ja lõppesid laiaulatusliku vandalismiga Tallinna kesklinnas;
- B. arvestades, et politseid nähti jõudu kasutamas ainult äärmuslikes olukordades ja Eesti õiguskantsler ei tuvastanud politsei tegevuse väärjuhtimist;
- C. arvestades, et Eesti valitsus selgitas oma otsuse põhjuseid eelnevalt Venemaa Föderatsiooni valitsusele, pakkudes teha nendega koostööd monumenti ümberpaigutamisel ja kutsus Venemaa esindajaid säilmete väljakaevamistel osalema, millest Venemaa ametivõimud aga keeldusid;
- D. arvestades, et väljakaevamised teostati ranges kooskõlas väärrika käitumise rahvusvaheliste standardite ja normidega, ning arvestades, et monument taasavati kaitseväe kalmistul ametliku tseremooniaga ja Hitleri-vastase koalitsiooni esindajate osavõtul;
- E. arvestades, et vägivaldsed meeleavaldused ning seaduse- ja korrarikkumised toimusid Eestist väljaspool asuvate jõudude aktiivsel organiseerimisel ja nendega koostöös;
- F. arvestades, et Venemaa kõrged esindajad on teinud mitmeid avaldusi (sh riigiduuma delegatsiooni ametlik avaldus visiidi kohta Tallinna), milles nõutakse Eesti valitsuse tagasiastumist;

- G. arvestades Eesti peaministri Andrus Ansipi avaldust, et kõnealused sündmused kujutavad endast hästi koordineeritud ja jultunud sekkumist Eesti siseasjadesse;
- H. arvestades, et vahetult pärast Tallinna rahutusi takistasid Venemaa valitsusmeelse noorteorganisatsiooni Naši vaenulikud meeleavaldajad seitsme päeva jooksul Moskvast asuva Eesti saatkonna tööd, mille käigus muu hulgas tungiti kallale Eesti ja Rootsi suursaadikutele, ähvardati lammutada saatkonnahoone, rebiti maha saatkonna territooriumil asunud Eesti lipp ja nimetati Eestit fašistlikuks riigiks;
- I. arvestades, et peamiselt väljastpoolt Eestit on organiseeritud süsteemseid küberrünnakuid, et blokeerida ametlikke sideliine ja Eesti riigiasutuste veebilehti; arvestades, et need rünnakud on toimunud Venemaa riigiasutuste IP-aadressidelt ning et Interneti ja mobiiltelefonisõnumite kaudu toimuvad jätkuvalt jõulised propagandarünnakud, milles kutsutakse üles relvastatud vastupanule ja jätkuvale vägivaldale;
- J. arvestades, et vaid mõni päev pärast sündmusi Tallinnas hakati ulatuslikult piirama Eesti kaupade eksporti Venemaale, Venemaa äriühingud peatavad Eesti firmadega lepinguid, ähvardatakse katkestada Eesti energiavarustus ning Tallinna-Peterburi rongiühendus peatatakse 2007. aasta juuni lõpus;
- K. arvestades, et Venemaa ametivõimud, sh riigiduumi delegatsioon, on kahjuks keeldunud Eesti ametiasutustega dialoogi astumast ning keeldunud isegi osalemast ühisel pressikonverentsil välisministeeriumis;
- L. arvestades, et Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kiriku metropoliit Kornelius on öelnud, et pole mingit alust kogukondadevaheliseks konfliktiks ja et ta ei näe mingit põhjust esitada rahutusi konfliktina eesti keelt kõneleva ja vene keelt kõneleva kogukonna vahel;
- M. arvestades, et sündmusi õhutasid veelgi valeinformatsiooni edastavad Venemaa meediakanalid, ärgitades inimesi meeleavaldusi jätkama;
- N. arvestades, et vaid tilluke osa etnilisest vene kogukonnast osales meeleavaldustes ja rüüstamises ning märkimisväärne hulk vene taustaga politseinikke täitis laitmatult oma kohust ja suur enamus kõikidest küsitletutest kiitis Eesti valitsuse käitumise heaks;
- O. arvestades, et Eestil on ELi ja NATO sõltumatu liikmesriigina suveräänne õigus hinnata oma traagilist lähiminevikku alates iseseisvuse kaotamisest 1939. aastal Hitleri ja Stalini vahel sõlmitud pakti tagajärjel kuni 1991. aastani;
- P. arvestades, et demokraatlikud lääneriigid ei ole Balti riikide okupeerimist ja annekteerimist Nõukogude Liidu poolt kunagi seaduslikuks tunnistanud;
- Q. arvestades, et oma 12. mai 2005. aasta resolutsioonis Teise maailmasõja 8. mail 1945. aastal Euroopas lõppemise kuuekümnenda aastapäeva kohta¹ järeldas Euroopa Parlament et "mõnele riigile tähendas Teise maailmasõja lõppemine türannia taastamist stalinistliku Nõukogude Liidu poolt", ning õnnitles Kesk- ja Ida-Euroopa riike

¹ ELT C 92 E, 20.4.2006, lk 392.

vabanemise puhul "pärast paljusid aastakümneid Nõukogude ülemvõimu või okupatsiooni" all;

- R. arvestades, et Nõukogude Liidu ainuke õigusjärglane Venemaa Föderatsioon eitab ikka veel tõsiasja, et Balti riigid liideti Nõukogude Liiduga ebaseaduslikult,
1. väljendab toetust demokraatlikult valitud Eesti valitsusele ja solidaarsust temaga tema püüetes tagada kord, stabiilsus ning õigusriigi põhimõtted kõikidele Eesti elanikele;
 2. peab ELi ühe väiksema liikmesriigi vastu suunatud rünnakuid Euroopa Liidu solidaarsuse proovikiviks;
 3. peab lubamatuks Vene ametivõimude mitmesuguseid katseid sekkuda Eesti siseasjadesse;
 4. on häiritud Moskvas asuva Eesti saatkonna puudulikust kaitsest Venemaa ametivõimude poolt ja Naši meelevaldajate toime pandud füüsilistest rünnakutest Eesti suursaadiku vastu; kutsub Venemaa valitsust üles järgima ilma eranditeta 1961. aasta diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni;
 5. mõistab hukka Venemaa katsed kasutada majandussurvet Eestile välispoliitika vahendina ja kutsub Venemaa valitsust üles taastama kahe riigi vahel normaalsed majandussuhted;
 6. tuletab Venemaa ametivõimudele meelde, et nende valimatu ja avalikult vaenulik keelekasutus Eesti vastu on teravas vastuolus rahvusvahelise käitumise põhimõtetega ning mõjutab ELi ja Venemaa suhteid tervikuna;
 7. kutsub komisjoni ja kõiki liikmesriike üles osalema Eesti veebilehtede vastu toime pandud küberrünnakute analüüsimisel ning esitama uuringu selle kohta, kuidas selliste rünnakute ja ähvarduste vastu saaks võidelda ELi tasandil; kutsub Venemaad üles nimetatud uurimist täiel määral toetama;
 8. kutsub Venemaa valitsust üles astuma Kesk- ja Ida-Euroopa demokraatlike riikidega avatud ja eelarvamusteta dialoogi 20. sajandi ajaloo ning sel ajal toime pandud inimsusevastaste kuritegude, sealhulgas totalitaarse kommunismi poolt toime pandud inimsusevastaste kuritegude teemal;
 9. tervitab Eesti presidendi Toomas Hendrik Ilvese sõnu, kes rõhutas, et Nõukogude Liidu ajal Eestisse tulnud inimesed, kes nüüd elavad Eesti Vabariigis, ning nende lapsed ja lapselapsed, on kõik eestlaste kaasmaalased, et kõikidel eestlastel on omad ajaloolised ülimalt valusad kogemused elust möödunud sajandi kolme järjestikuse okupatsiooni all, ning et tuleb osata näha ja mõista teiste tragöödiad, ning kes tuletas lisaks kõigile osalistele meelde vajadust seepärast tõhustada Eesti-sisest dialoogi, et ületada olemasolevaid lõhesid eri kogukondade vahel ja luua uusi võimalusi vene keelt kõnelevate kaasmaalaste integreerimiseks;
 10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Venemaa Föderatsiooni valitsusele ja parlamendile.